

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio II. De obiecto diuinæ voluntatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

primus videtur Hugo Victorinus, in voluntatem beneplaciti, & voluntatem signi. Secunda est, in antecedentem & consequentem, cuius author est Damascenus. Tertia in conditionatam & absolutam. Quarta in efficacem & inefficacem, quarum naturam breuiter exequor.

§. I.

Prima voluntatis diuisio in voluntatem beneplaciti, & signi.

Quid illa sit. Dico primò, bene voluntas Dei diuiditur à Theologis in voluntatem beneplaciti & signi. Prima est voluntas realiter existens in Deo, quâ prosequitur aliquod bonum vel auerfatur aliquod malum, vt cum voluit verbi gratia Christum mori, saluari Petrum. Voluntas signi est illa, quæ realiter non est in Deo, sed est effectus aliquis creatus significans voluntatem Dei. Nam effectus ex voluntate procedens vocatur voluntas, eo modo quo, punitio ira Dei dicitur, & beneficium ex amore præcedens vocatur amor.

Dico secundò, voluntas signi rectè diuiditur in quinque membra, præceptum, prohibitionem, consilium, permissionem, & operationem.

Ratio est, quia illa omnia in scripturis vocari solent voluntates Dei, & inter homines etiam solent esse signa voluntatis. Difficultas esse duntaxat potest pro permissione, in qua nihil planè Deus videtur velle, quia peccatum prohibet, quod permittit, deinde imperat etiam sæpè aliquid, quod vult non fieri, vt cum Abrahæ præcipit mortem filij, propterea quæri solet vniuersum, vtrû voluntas signi supponat in Deo semper voluntatem aliquam beneplaciti.

Dico tertio, voluntas signi semper significat voluntatem efficacem beneplaciti quæ terminetur ad ipsum signum, non autem ad rem significatam.

Ratio est, quia idèd dicitur voluntas signi, quia Deus in ea vult ipsum signum, cum enim prohibet aut præcipit, non vult nisi tantum inefficaciter rem ipsam, quam præcipit aut consulit, præceptum autem, & consilium efficaciter vult esse, permissionem etiam ipsam esse vult & in ea sibi complacet, quamvis nolit ipsum peccatum esse: quomodo autem voluntas beneplaciti semper impleatur, non autem voluntas signi pertinet ad quæst. tertiam.

§. II.

Secunda diuisio voluntatis diuine in antecedentem & consequentem.

Definitur. Dico primò, voluntas beneplaciti rectè diuiditur in antecedentem, & consequentem. Antecedens est illa, quam Deus habet ex se solo, & ex natura sua inclinatione: consequens illa, quam Deus ex se solo non habet, sed præsuppositis aliquibus circumstantijs, quibus sublati illud non vellet; secundum primam voluntatem vult omnes saluare: secundum alteram, damnare vult aliquos. Ita enim habetur ex Chrysostom. serm. 1. in epist. ad Ephesios, & ex Damasc. l. 2. fidei c. 29. Difficultas tamen est, vtrum illud quod voluntas consequens præsupponit, sit semper aliquod malum, sic enim adæquata non erit illa diuisio, quia voluntas, quâ Deus saluare vult omnes electos consequens est, neque tamen præsupponit malum. Deinde quæritur vtrum semper voluntas consequens includat voluntatem de obiecto contrario, & displicentiam illius obiecti quod Deus vult: sic enim sequeretur Deum non velle incarnationem voluntate consequenti, quia in ea non sibi displicet. Præterea vtrum voluntas antecedens semper sit in-

efficax, quia voluntas vocandi adultos, efficax est, & tamen est antecedens, quia Deus illam ex se solo habet.

Dico secundò, voluntas antecedens vt sic conditionata semper est, & inefficax præsertim respectu finis: voluntas autem consequens est vt plurimum efficax, & conditionata non tamen semper.

Quomodo sunt absolutæ.

Ratio est, quia voluntas antecedens, illa est quæ præcisè manat ex Deo, neque attendit, aut supponit vllas circumstantias, sed omnis voluntas efficax Dei supponit semper aliquas circumstantias, quas per scientiam conditionatam præuidit, ergo, &c. Itaque media salutis Deus vult dare reprobis per voluntatem consequentem, & peccatoribus per eandem voluntatem vult pœnas, & in eis sibi complacet, quæ tamen voluntas non est semper efficax: atque adèd non est eadem diuisio voluntatis diuina, in antecedentem & consequentem, efficacem & inefficacem.

Neque dicas antecedens voluntas illa est, quam Deus ex se solo sumit, ex se autem solo habet quod velit dare gratias peccatoribus. Distinguo enim antecedens, quia illa voluntas consequens tantum est, quàm Deus ex se solo sumit habitâ ratione circumstantiarum.

§. III.

Reliqua diuisiones voluntatis diuine.

Dico primò, voluntas in Deo quædam est efficax quædam inefficax. Efficax illa nominatur, quæ habet effectum, & assequitur finem: inefficax quæ non habet effectum, neque assequitur finem, verbi gratia Deus inefficaciter vult salutem eorum, qui non saluantur, efficaciter salutem eorum qui saluantur; neque verò in eo differunt hæ duæ voluntates, quòd inefficax sit complacentia solum simplex, & non eligat vlla media, est enim vera voluntas finis, ad quem assumit etiam media, sed potius differunt, quòd vna finem obtinet, & adhibet media, quæ putat finem assequutura: altera non obtinet finem & adhibet media, quæ putat finem assequutura, altera non obtinet finem & adhibet media quæ nouit finem non assequutura. Vtrum autem dari possit inefficax voluntas quæ media eligat efficacia, postea disputabitur.

Efficax & inefficax.

Dico secundò, in Deo quædam est voluntas absoluta, quædam conditionata, absoluta fertur in existentiam, vel non existentiam obiecti sine suppositione vllius conditionis, verbi gratia præuiso peccato vult filium incarnari: conditionata fertur in existentiam aut non existentiam obiecti ex suppositione alius conditionis, verbi gratia saluari vult omnes homines, modò ipsi velint. Difficultas tamen est, vtrum efficax voluntas semper sit absoluta, & inefficax semper sit conditionata, quòd pertinet ad ea quæ de prædestinatione dicenda sunt, sicut ad libertatem spectat vtrum sint voluntates quædam purè conditionatæ & ad efficaciam, vtrum Dei voluntas semper impleatur.

Absoluta & conditionata.

SECTIO II.

De obiecto voluntatis diuine. Articulus 2.

§. 8. & 9.

Possunt in obiecto diuinae voluntatis considerari ea quæ Deus vult, & ratio propter quam vult. Primò ergo quæritur quomodo Deus se ipsum amet. Secundo an & quomodo amet creaturas. Tertio vtrum propter se ipsum amet omnia: & an se ipsum amet etiam propter creaturas.

§. I.

§. I.

*An & quomodo Deus se ipsum amet.*Dubitatio
quadru-
plex.

Ratio dubitandi est primò, quia si Deus se ipsum amat quia bonus est, tum physicè, tum moraliter, sequitur mutua causalitas, & verus circulus; Deus enim amat se ipsum, quia sanctus est, & est sanctus, quia se ipsum amat.

Secundò, si Deus amat se ipsum, vel amor ille, amor est amicitiae, vel amor concupiscentiae, non primum, quia amor amicitiae, est ad alterum, amor autem concupiscentiae non terminatur ad bonitatem personae, sed ad convenientiam boni quod tali personae amatur, ergo convenientia boni Deum mouebit, non bonitas diuina.

Tertiò, etiam si obiectum voluntatis sit bonum, non sequitur tamen quod summum bonum ita sit amabile ut non relinquat indifferentiam voluntati, sed tantum quod infinite crescat inclinatio libera voluntatis, sicut quia habitus dat facilitatem, etiam si crescat in infinitum, non necessitabit, sed infinitam dabit facilitatem.

Quartò, si Deus diligit amorem suum, necesse est admittere in Deo infinitas reflexiones amoris; si enim diligit amorem suum, iterum diligit amorem amoris, & amorem huius amoris, & ita in infinitum, quod absurdum est. Probatum maior, quia sicut vnum attributum in Deo, ratione distinguitur ab altero, sic primus amor reflexus distinguitur ratione à directo, & secundus à primo; propositio enim haec vera est Deus amat amorem amoris sui.

Assertio
affirmans.

Dico primò, Deus amat se ipsum primariò, necessariò, comprehensiuè.

Amat se
ipsum pri-
mariò.

Prima pars constabit ex dicendis statim de obiecto formali diuinæ voluntatis. Deus enim primariò amat se ipsum, si amet omnia propter se, & se ipsum in omnibus amet, Deus autem (ut probabitur) omnia propter se amat, quia nimirum inter obiectum adaequatum & potentiam debet esse proportio, atqui sola Dei bonitas commensurata est summæ perfectioni volitionis diuinæ, ergo illa sola bonitas est obiectum eius adaequatum: praesertim cum ut habetur 9. Ethic. c. 8. amabile sit bonum, maximè autem cuique proprium, diuinum ergo bonum maximè amabile Deo est. Denique Deus sanctus est, beatus est, infinitus est. Sanctitas est coniunctio cum Deo per amorem, beatitudo exigit amorem summi boni possessi, alioqui possessio illa non pariet gaudium, nemo enim delectatur, de eo quod non amat: infinitas exigit omnem perfectionem simplicem, cuiusmodi sine dubio est amor summi boni.

Amat ne-
cessariò.

Secunda pars, de necessitate illius amoris, inter Theologos communis est, contra Henricum & Scotum, probaturque, quia Deus est necessariò sanctus, beatus, & infinitus, sed sine amore sui simpliciter infinito, non habet hæc tria, ut ostensum est. Deinde Spiritus Sanctus est ens simpliciter necessarium, sed si Deus amaret se ipsum liberè, Spiritus Sanctus non necessariò spiraretur, procedit enim per amorem, ergo Deus se ipsum liberè non amat. Præterea si Deus cessare vellet ab amore sui, deberet apprehendere aliquod bonum in illa cessatione, sed non potest in illa cessatione apprehendere vllum bonum, cum non possit in illo amore apprehendere vllum malum. Denique vulgaris ratio est, quia summum bonum clarè cognitum rapit ad se voluntatem, neque vllam ei relinquit indifferentiam, vel quoad speciem, vel quoad exercitium; tunc enim in voluntate non est actiua indifferentia, quando in obiecto nulla est obiectiua indifferentia, sed in summo bono clarè cognito nulla est obiectiua indifferentia cum nulla in eo concipi possit ratio mali, ergo, &c.

Tom. I.

Tertia pars, quod amet se ipsum comprehensiuè probatur, quia ut amor obiecti alicuius sit eius comprehensiuus, debet esse intensiuè tam perfectus in ratione amoris quàm obiectum est perfectum in ratione amabilis, & extendere se ad omnia quae in obiecto sunt amabilia, huiusmodi est Dei amor erga se ipsum qui solus totam adaequat Dei bonitatem; est enim tam perfectus in ratione amoris, quàm obiectum est perfectum in ratione amabilis, & extendit se ad omnia bona Dei praesertim intrinseca, essentialia, attributa, personas. Imò ipse amor seipsum amat estque circulus ille mirabilis, quo Deus ex bono, in bono, ad bonum, conuersione perpetua se ipsum agit id est redit in se ipsum amor, dum amat se ipsum.

Amar com-
prehensiuè.

Ad primam Respond. veram esse vtramque illam propositionem sine vllò circulo, Deus est sanctus, quia se ipsum amat, & se ipsum amat, quia est sanctus, vbi causales illæ veræ sunt in diuerso genere causæ, Deus se ipsum amat, quia est bonus obiectiuè, & est bonus formaliter, quia se ipsum amat, vbi nullus est vitiosus circulus; falsa enim propositio hæc est, Deus se ipsum amat, quia bonus est formaliter, cum non amet se ipsum, nisi quia est obiectum amabile, atque aded ut est amabilis obiectiuè.

Solutio
difficulta-
tum.

Ad secundam Respon. amorem quo Deus se ipsum amat esse amorem amicitiae minus proprium, nam ille terminari potest etiam ad se ipsum, cum quis vult sibi bona quia dignus est; non autem præcisè, quia bonum quod vult, conueniens est; non enim dici potest amor concupiscentiae quando dignitas, & meritum personae est vltima ratio volendi bonum. Quam etiam ob causam admitto inter diuinas personas verum amorem amicitiae, contra Ruiz & Herice: amorem autem concupiscentiae non admitto propriè dictum etiam si vna persona velit sibi alteram, quia bona est; semper enim vltima ratio mouens est bonitas Dei ut postea constabit.

Ad tertiam Resp. nullam esse in voluntate increata libertatem ad amandum summum bonum, quia nulla in obiecto est indifferentia, quæ totius libertatis est radix, est autem disparitas de habitu, quia quantumcunque ille crescat, manet tamen indifferentia, crescente autem in infinitum bonitate, tota tollitur voluntatis indifferentia, cum tollatur indifferentia radicalis, quæ est in obiecto.

Ad quartam Respond. primò, quidem non esse absurdum admittere in Deo infinitas reflexiones amoris cum sint in Deo perfectiones infinitæ. Deinde nego esse necesse ponere infinitatem illam reflexionum, quia ut de cognitionibus olim dixi, vnus in Deo est amor eminenter directus & reflexus supra omnes amores reflexos, nam vnus distinguitur ab altero duntaxat secundum conceptus confusos, & explicitos.

§. II.

An & quomodo Deus amet creaturas.

DE hoc obiecto quod secundariò Deus amat, tria sunt difficilia. Primò quomodo Deus amet creaturas possibiles. Secundò bona & mala moralia. Tertio quomodo velit semper id quod est optimum.

Videtur
quod Deus
non amet
necessariò
possibilia.

Ratio autem dubit. est primò, quia solum summum bonum, ex eo quod sit illimitatum potest necessitare voluntatem ad amorem sui, sed in creaturis possibilibus non est bonum nisi limitatum, ergo voluntas non potest necessitari ad illas amandas. Confirm. quia beati amantes Deum, non necessariò tamen amant creaturas, neque in illis sibi complacent necessariò, ergo multò minus Deus necessabitur ad eas amandas.

O 2

Secundò,

Secundò, nullum bonum creatum amatur necessariò à Deo, nisi pertineat ad intrinsecam illius perfectionem, nam illa est tota ratio propter quam Deus liberè diligit creaturas existentes, sed possibilitas creaturarum non est necessaria Deo ad intrinsecam eius perfectionem, & beatitudinem, ergo &c. Confirm. quia amare est velle bonum, sed creaturis possibilibus nullum Deus vult bonum, ergo illas non amat, præsertim cum omnis amor tendat semper in ipsam rei existentiam.

Tertiò, hinc sequitur, quod Deus amat etiam necessariò quodlibet malum, saltem prout est possibile, sicut illud necessariò cognoscit, hoc autem absurdum est, cum Deus ipsa etiam bona moralia non necessariò amet, alioqui etiam Deus necessariò vellet id quod est optimum.

Dico secundò, Deus amat necessariò creaturas omnes posibles etiam in particulari consideratas, amore inefficaci, & simplicis complacentiæ. Ita cum Henrico, Scoto, Aureolo, docent recentiores communiùs Vasq. disp. 79. c. 2. Arrubal. disp. 53. c. 2. Herice. disp. 18. c. 1. Ruis disp. 6. sect. 2. contra Bonavent. Halensem, Albertum, Ferrariensem, Molinam, Valentiam, Suarem.

Ratio est, quia primò, sicut intellectus diuinus propter infinitatem, non solum cognoscit seipsum, sed omnes etiam creaturas, sic voluntas, quæ non minus est vniuersalis, quàm intellectus, non solum necessariò ipsum Deum amat, sed creaturas etiam eo ipso quod illæ sunt amabiles. Probat, quia intellectio diuina non esset comprehensiuua ipsius Dei, nisi cognosceret omne cognoscibile, ergo amor similiter non erit comprehensiuus si non attingat omne amabile; sed amor Dei æquè debet esse comprehensiuus ac intellectio: ergo debet necessariò attingere omne amabile. Præterea ex infinitate probatur eadem paritas intellectiois & volitionis; amor enim simpliciter infinitus debet esse amor cuiuslibet amabilis, sicut intellectio infinita debet esse cognitio cuiuslibet intelligibilis, sed omne possibile cum sit ens, non est minus amabile, quàm intelligibile, ergo &c.

Neque satis est dicere, voluntatem esse liberam, non autem intellectum, si enim voluntas eo quod est libera, non amat omne amabile, sequitur quod libertas impedit voluntatem ne sit infinita, & comprehensiuua.

Dico tertiò, Deus necessariò amat amore inefficaci & complacentiæ bonum quodlibet morale, vel physicum; odit autem necessariò quodlibet malum culpæ etiam vt possibile sub ratione mali moralis: malum pænæ non odit, sed illud etiam amare potest.

Ratio est infinita Sanctitas Dei, quæ necessariò exigit complacentiam in bono, & displicentiam in malo. Probat, quia non potest Deus se habere negatiuè circa ea, quæ connexionem, vel repugnantiam habent cum omnipotentia, & sanctitate, quam amat adæquatè & comprehensiuè, sed nullum est bonum morale, quod connexionem non habeat cum omnipotentia, & sanctitate Dei, nullum malum formaliter vt sic etiam vt possibile moraliter quod non habeat repugnantiam cum sanctitate quam amat necessariò, ergò necessariò amat quodlibet bonum morale, odit quodlibet malum, cuiusmodi, sine dubio non est pænæ, quæ posito peccato bona est.

Dico quartò, voluntas Dei neque physicè, neque moraliter necessitatur ad volendum efficaciter id quod est optimum. Ita fusè disputabo tertia parte, vbi plurimis rationibus id probabo, ex eo quod quodlibet bono creato potest dari melius, atque adeo implicat vt in omnibus semper Deus velit optimum, ergo nunquam Deus illud vult necessariò. Imò si necessariò moraliter illud vellet, vellet etiam illud ne-

cessariò physicè, quia etiam physicè repugnat vt Deus non sit perfectè sanctus, perfectè prouidens, & perfectè seipsum amans, ex quo triplici capite aduersarij multa, & difficillima proferunt argumenta plenissimè à nobis eo loco soluta.

Ad tertiam Resp. disting. maiorem, bonum quod est limitatum, non potest necessitare voluntatem, si ea sit infinita, & comprehensiuè amet summum bonum, nego, si sit finita, & summum bonum non amet comprehensiuè concedo. De beatis dispar ratio est, quia non amant comprehensiuè ac infinite diuinam omnipotentiam; si enim amarent illam comprehensiuè, creaturas etiam necessariò amarent.

Ad secundam Resp. dist. maiorem, nullum bonum amatur necessariò à Deo, si non pertineat ad eius perfectionem, vel si connexionem cum illa non habeat, concedo, si connexionem habeat, ita vt amari perfectio illa nequeat, quin illud etiam ametur, nego. Creatura possibilis etiam si non sit necessaria ad perfectionem intrinsecam Dei, connexionem tamen habet cum illa, ideò necessariò amatur. Ad confirm. fateor quod efficaciter amare sit velle bonum, amor autem inefficax est complacentia simplex ipsius boni, quam nego semper tendere in existentiam actualem: esto semper tendat in existentiam possibilem, placet mihi quod hæc res non sit impossibilis.

Ad tertiam satis liquet quomodo Deus non amet, sed odio habeat possibilitatem illam mali vt malum est, si sumatur moraliter: si autem physicè sumatur, fateor quod illam amare possit, quia vt sic est amabilis & bona. Neque aliud probat Herice disp. 18. c. 1. vbi putat amari à Deo entitatem actus peccatorum vt possibilem.

§. III.

Quænam in Deo sit ratio formalis amandi omnia.

Hactenus dixi quid Deus amet, nunc obscurius est, quænam sit Deo ratio amandi ea, quæ amat, an scilicet ita se ipsum propter se ipsum amare possit, vt possit se ipsum amare propter creaturas, & vtrum creaturas etiam amare possit propter ipsas.

Ratio dubit. est primò, quia si sola diuina bonitas est obiectum formale omnium actuum voluntatis diuinæ, vel illa Deum mouet præcisè secundum bonitatem essentialiam, prout præsciuidit ab attributis, & personis, vel etiam secundum attributa, & personalitates, non primum, quia bonitas essentialis cum sit infinita, est de se sufficiens ad mouendum Deum, non secundum, quia attributa, & personalitates sunt etiam infinita, & possunt mouere Deum ad sui amorem.

Secundò, si sola diuina bonitas est motiuum formale omnium actuum voluntatis diuinæ, sequitur nullam esse virtutem in Deo præter charitatem cuius solius motiuum formale Dei bonitas est. Fidelitatis autem iustitiæ, misericordiæ, veritatis, motiuum formale semper est honestas creata, illas virtutes certum est esse in Deo, ergo &c.

Tertiò, sequitur etiam nullam esse Dei veram ad creaturas amicitiam, nam illa prosequitur bonum amici vt bonum illius est: si autem proximi bonum, propter me ipsum amem, non amo proximum amore amicitia.

Quartò, Deus vult vnum propter aliud, nam vult incarnationem, propter redemptionem, sed hoc non potest velle quin moueatur per illud, ergo non mouetur per solam suam bonitatem, sed per bona etiam creata.

Dico quintò, vltimum & adæquatam motiuum cuiuslibet voluntatis diuinæ, aliud non est, quàm diuina bonitas: bonitas autem creata potest esse proxima

Solutio
trium du-
bitationū.

Quadru-
plex dubi-
tatio.

Assertio

ratio

SECTIO III.

De actu voluntatis diuinae generatim.

ratio formalis, quæ ametur propter se ipsam terminatiuè. Ita communius omnes cum S. Thoma & Thomistis quos sequuntur Suares in relectione de libertate Dei sect. 2. n. 2. 1. Vasques disp. 82. c. 2. Ruiz disp. 3. & 5. Granadus, Arrubal, Molina, repugnat Herice, disp. 18. cap. 2. & 3. alique pauci, sequitur autem omnino ex dictis de motiuo cognitionis.

Motiuum adæquatū est diuina bonitas.

Prima enim pars, clara est ex scripturis, *Vniuersa propter semetipsum operatus est Dominus*, innumeros Patres in eam rem dabit Ruiz *amat Deus* (inquit Bernard. sermon. 59. in Cantica) *& ipse est unde amat*. Ratio est aliàs indicata, quia si volitio diuina motiuum haberet à se distinctum specificaretur, & causeretur finaliter ab aliqua re creata, Sola ergo diuina bonitas est vltima ratio propter quam Deus amat & vult omnia, neque tamen causeretur finaliter diuinam voluntatem cum ab ea sit indistincta.

Secunda pars, quod bonitas tamen creata sit proxima ratio propter quam Deus amat aliquid. Probat, quia in Deo est amicitia, est fidelitas, misericordia, Iustitia, & aliæ virtutes morales, sed in his bonitas creata propter se ipsam amari debet saltem proximè, alioqui sola erit in Deo charitas Theologica: deinde certum est gloriam à Deo dari propter bona opera, Deum punire propter peccata, ergo bonitas creata propter se ipsam amatur proximè à Deo, non vltimò tamen, & mouendo finaliter voluntatem, nulla enim in Deo virtus est, quæ non informetur charitate.

Vnde sequitur, quod Deus se ipsum vt finem cuius gratia, potest amare propter creaturas vt finem cui proximum & immediatum, quem vltimò ad se ipsum referat, quia hoc non est referre se ipsum ad creaturam tanquam medium ad finem, sed tanquam finem, cuius, ad subiectum cui talis finis est bonus; nam finis cuius non ordinatur ad finem, cui, sed cum eo efficit finem vnum totalem.

Solutio trium dubitationum.

Ad primam Resp. diuinam bonitatem, non esse obiectum voluntatis diuinæ prout à nobis concipitur inadæquatè, sed prout est in se adæquatè: includit autem vt sic essentiam, attributa & personas. Nam illa omnia Deus amat propter se ipsa, & propter ea quibus identificatur: nego igitur solam essentiam prout præcindit ab attributis, esse rationem adæquatè motiuam diuinæ voluntatis alioqui attributa, & personæ non pertinerent ad obiectum primarium, imò nec vnum attributum præcindere potest ab essentia formaliter vt aliàs dixi, neque obstat, quod bonitas essentialis cum sit infinita per se sit amabilis, hoc enim distingo, itavt attributa etiam non sint per se amabilia, nego: itavt illa etiam sint per se amabilia cõcedo.

Ad secundam Resp. esse quidem in Deo veras virtutes morales, quæ tamen omnes informantur charitate, & ab ea velut imperentur, virtutum moralium quæ puræ sunt obiectum formale vltimum semper est aliquid creatum quod propter se ametur: virtutum autem moralium quæ à charitate informantur, obiectum formale immediatum est aliquid creatum, vltimum autem est ipsa bonitas diuina.

Ad tertiam Resp. ad veram amicitiam sufficere, vt amicus velit amico bonum sine ordine ad propria bona, neque requiri vt bonitas amici, sit vltimum motiuum amoris, satis enim est, quod sit proximum motiuum.

Ad quartam, Resp. hæc duo esse valde diuersa velle vnum propter aliud, & velle vnum esse propter aliud. Primum illud significat voluntatem Dei moueri & causari finaliter à tali obiecto creato quod est impossibile, secundum significat quod Deus ordinet vnum ad aliud, v. gr. incarnationem ad salutem hominum quod verissimum est.

Certum est primò, vnicum omnino esse actum in voluntate Dei circa omnia obiecta cuius ista sunt proprietates. Primò, ipsum velle Dei, & amor substantia est, non autem accidens superadditum essentia; ei enim identificatur, & est ipse Deus. Secundò, est æternum cum entitatiuè sit ipse Deus. Tertio, est ens necessarium, & immutabile ob eandem causam. Quarto, vnicum est & simplicissimum, sed infinitum tamen omnia complectens obiecta & continens omnes actus, itavt eadem illa entitas sit volitio, & nolitio, amor & odium etiam eiusdem obiecti pro diuerso tempore, & diuersorum obiectorum pro eodem tempore: vnde qualiscunque contingere possit mutatio, vel multiplicitas in actibus diuinis, illa nunquam esse potest secundum entitatem actus quæ semper immutata manet, vt dicitur postea fusiùs.

Proprietates actus voluntatis diuinæ.

Certum est secundò, posse nihilominus nostro modo intelligendi, attribui voluntati Dei, omnes illos actus, qui sine imperfectione sunt in voluntate creata, in qua varij actus distingui solent. Primò, vt respicit bonum, & malum, amat, odit, gaudet, desiderat, fugit. Provt respicit finem & media, reperiuntur in eo simplex voluntas, intentio, electio, consensus, imperium, exequutio, fructio. Non potest autem esse in Deo vlla spes quæ respicit bonum obtentu difficile, respectu autem Dei, nihil est difficile, sed nec timor, audacia, desperatio eandem ob causam: Ira provt præcisè significat appetitum vindictæ in Deo reperitur, non autem provt aliquam dicit perturbationem: gaudium plenissimum & perfectissimum in Deo est, quia causas omnes habet gaudij perfectissimi: tristitiam excludit omnem summa beatitudo, præsertim quia, illa est de malo quod non potest vitari: desiderium, & fuga respectu creati boni & mali non dedecent Deum, conuersionem enim peccatoris desiderat cuius voluntatem non vult cogere.

Quam sit multiplex.

Difficultas ergo triplex superest. Primò, circa Dei amorem erga se ipsum, vtrum ille à gaudio distinguatur. Secundò, circa intentionem finis, & electionem mediorum. Tertio, circa ordinem intentionis & executionis.

§. I.

An sit in Deo proprius amor erga se ipsum.

In eo differt propriè dictus amor à gaudio, quod respiciat bonum secundum se, præcisè provt est conueniens: gaudium autem respiciat formaliter vt præsens & possessum: cum igitur bonum omne intrinsicè Deo essentialiter sit præsens & existens contendunt nonnulli Theologi Deum respectu sui, & respectu omnium bonorum intrinsicè, habere quidem verum gaudium: amorem autem strictè sumptum non habere, quia in eo respicitur bonum præcindendo à præsentia, & actuali existentia.

Ratio enim dubitandi, primò est, quia nullum assignari potest discrimen amoris, & gaudij, nisi quòd amor respicit bonum abstrahendo à præsentia, sed nullum est bonum intrinsicè Dei quod possit abstrahere ab actuali existentia, ergo esse non potest in Deo amor bonorum interiorum distinctus à gaudio.

Triplex difficultas.

Secundò, non est in Deo scientia simplicis intelligentiæ circa se ipsum, ergo neque strictè amor circa propria bona. Probat, consequentia scientia simplex non magis præcindit ab existentia quàm propriè dictus amor provt differt à gaudio, sed ideo Deus non potest cognoscere bona sua per scientiam simplicem, quia non potest illa cognoscere sine existentia, ergo

O 3 eandem